

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/180/2024
Identifikačné číslo spisu:	8219201518
Dátum vydania rozhodnutia:	05.11.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8219201518.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu T.. O.P. F., narodeného XX. G. XXXX, I., K. XX, zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Harakálom, Košice, Mlynská 28, proti žalovanej UNIQA pojišťovna, a.s., so sídlom Evropská 810/136, Praha 6, IČO: 49 240 480, vykonávajúca podnikateľskú činnosť v Slovenskej republike prostredníctvom svojej organizačnej zložky UNIQA pojišťovna, a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, Bratislava, Krasovského 3986/15, IČO: 53 812 948, zastúpenej advokátskou kanceláriou PRK Partners s.r.o., Bratislava, Suché Mýto 1, IČO: 35 978 643, o náhradu škody z ublíženia na zdraví, vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 5C/24/2019, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 26. júla 2023 sp. zn. 3Co/49/2022, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 26. júla 2023 sp. zn. 3Co/49/2022 vo výroku I., ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Bardejov z 08. júna 2022 č. k. 5C/24/2019-448 vo výroku III., ako aj v súvisiacich výrokoch o trovách konania II. a III. z r u š u j e a vec mu v uvedenom rozsahu vracia na ďalšie konanie.

Uznesenie Okresného súdu Bardejov zo 17. októbra 2023 č. k. 5C/24/2019-606 a uznesenie Okresného súdu Bardejov z 28. októbra 2024 č. k. 5C/24/2019-632 z r u š u j e.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) napadnutým rozsudkom podľa § 387 ods. 1 a § 388 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) rozsudok Okresného súdu Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie resp. prvoinštančný súd“) zo dňa 08. júna 2022 č. k. 5C/24/2019-448, ktorým „...konanie v časti o zaplatenie náhrady škody z titulu bolestného vo výške 12.838,50 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 12.295,50 eur od 27.11.2019, zo sumy 543,00 eur od 01.07.2019 do zaplatenia, z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 41.520,60 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8.937,60 eur od 27.11.2019, zo sumy 20.115,00 eur od 01.07.2019 do zaplatenia, zo sumy 12.156,00 eur od 07.12.2019 do zaplatenia, z titulu zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 16.135,00 eur z a s t a v i l; žalovanej uložil p o v i n n o s ť zaplatiť žalobcovi náhradu škody z titulu bolestného sumu 3.623,30 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.623,30 eur od 01.07.2019 do zaplatenia, z titulu sťaženie spoločenského

uplatnenia sumu 45.555,05 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 24.889,85 eur od 01.07.2019 do zaplatenia, zo sumy 20.665,20 eur od 07.12.2019 do zaplatenia, zo sumy 21.233,10 eur od 01.07.2019 do 26.11.2019, z titulu zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 8.173,89 eur, všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku; v prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t o l; žalobcovi p r i z n a l voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 26,92 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník" potvrdil vo výrokoch II. a III. (výrok I.); zmenil vo výroku IV. tak, že žalobcovi priznal voči žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.); priznal žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k žalovanej v rozsahu 100 % (výrok III.).

1.1. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 420 ods. 1, § 427 ods. 1 a 2, § 428, § 441, § 442 ods. 1, § 444, § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 135 ods. 1 veta tretia zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, § 4 ods. 1 a 2 písm. a) a c), ods. 3 a 4, § 11 ods. 6, 7, 8, § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o zmluvnom poistení resp. zákon č. 381/2001 Z.z.“), § 2 ods. 1, § 3 ods. 1, § 4 ods. 1, § 5 ods. 1, 2, 4 a 5, § 9 ods. 5 a 6 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 741437/2004 Z.z.“), § 144, § 145, § 146 ods. 1, § 193 zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 6 a písm. b), § 16 ods. 4 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

1.2. Vykonaným dokazovaním mal prvoinštančný súd za preukázané, že žalobca je poškodeným v súvislosti s dopravnou nehodou zo dňa 29. augusta 2016, a zároveň, že zodpovednosť za škodu spôsobenú mu v súvislosti s predmetnou dopravnou nehodou má podľa § 420 Občianskeho zákonníka vodič osobného motorového vozidla (na základe rozsudku Okresného súdu Bardejov zo dňa 22. novembra 2018 č.k. 2T/3/2017 bol vodič M.. T. V. uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona) a podľa § 427 Občianskeho zákonníka prevádzkovateľ motorového vozidla. Zároveň nebolo sporným medzi stranami, že prevádzkovateľ motorového vozidla mal v čase dopravnej nehody uzavretú so žalovanou zmluvu o poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle zákona o zmluvnom poistení. Podanou žalobou si žalobca postupom podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. uplatnil nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi, t.j. žalovanej. Svoj nárok na náhradu škody z titulu bolestného odvodzoval od lekárskeho posudku o bolestnom zo dňa 08. decembra 2018 vypracovaným M.. I. na 1.010 bodov; z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia od lekárskeho posudku o sťaženie spoločenského uplatnenia zo dňa 08. decembra 2018 vypracovaným M.. I. na 3.140 bodov a ďalej od lekárskeho posudku o sťaženie spoločenského uplatnenia zo dňa 19. augusta 2019 vypracovaným M.. V. R. na 3.450 bodov. Keďže žalovaná v konaní rozporovala závery všetkých troch lekárskeho posudkov, súd prvej inštancie na jej návrh nariadil znalecké dokazovanie znaleckou organizáciou LEGE ARTIS znalecká organizácia, s.r.o., Košice, ktorá predložila znalecký posudok č. 22/2021 zo dňa 27. augusta 2021. V zmysle záverov tohto posudku bolo žalobcovi stanovené bodové ohodnotenie bolestného v celkovej výške 1.025 bodov a sťaženia spoločenského uplatnenia v celkovej výške 3.107,5 bodov. Po vypracovaní znaleckého posudku znaleckou organizáciou žalobca pristúpil k čiastočnému späťvzatiu žaloby, keďže v podanej žalobe vychádzal z hodnoty bodu 19,08 eur (rok 2018), avšak pri položkách, kde došlo k ustáleniu zdravotného stavu v roku 2016 bolo potrebné vychádzať z hodnoty bodu 17,66 eur. Zároveň rozšíril žalobu o položky, ktoré neboli zohľadnené v lekárskom posudku M.. I., a to ohľadne pol. 239 - 35 bodov, pol 239 - 35 bodov pri ktorých došlo k ustáleniu zdravotného stavu v roku 2017 (hodnota bodu 18,24 eur) a ďalej o pol.198d - 180 bodov, pol.239 - 35 bodov, pol.238 - 10 bodov, pri ktorých došlo k ustáleniu zdravotného stavu v roku 2019 (hodnota bodu 20,26 eur). Prvoinštančný súd uvedené rozšírenie žaloby postupom podľa § 139 a nasl. CSP pripustil uznesením vyhláseným na pojednávaní konanom dňa 09. mája 2022. Žalovaná s pripustením uvedenej zmeny žaloby nesúhlasila, súd prvej inštancie však v zmysle § 143 ods. 1 CSP nemal za to, aby výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom na konanie o zmenenej žalobe. Zdôraznil, že k návrhu žalobcu na rozšírenie žaloby došlo v dôsledku záverov znaleckého dokazovania znaleckou organizáciou pričom toto

dokazovanie bolo vykonané na návrh žalovanej a predmetom rozšírenia žaloby boli ďalšie položky bolestného, ktoré neboli zohľadnené v lekárskom posudku o bolestnom M. I. zo dňa 08. decembra 2018. Na druhej strane po vypracovaní znaleckého posudku znaleckou organizáciou žalobca zohľadňujúc jeho závery pristúpil tiež k čiastočnému späťvzatiu žaloby. Po pripustení zmeny žaloby a čiastočnom späťvzati žaloby sa domáhal voči žalovanej náhrady škody titulom bolestného v sume 6.432,50 eur s príslušenstvom, titulom sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 55.171,40 eur s príslušenstvom a z titulu zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 32.055 eur.

1.3. Zo znaleckého posudku znaleckej organizácie mal súd prvej inštancie za preukázané, že poškodenie zdravia žalobcu, ktoré bolo predmetom znaleckého dokazovania bolo v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou. Tým bola preukázaná príčinná súvislosť medzi žalobcom uplatnenou škodou a protiprávnym konaním vodiča motorového vozidla, ako to vyplynulo z trestného rozsudku. Žalovaná v rámci procesnej obrany žiadala zohľadniť spoluzavinenie žalobcu, a to s poukazom na skutočnosť, že jazdil rýchlosťou vyššou, ako bola v danom úseku povolená, a zároveň nesprávne reagoval na vzniknutú situáciu, keď nereagoval brzdením, ani len vyhýbaním. Prvoinstančný súd na základe vykonaného dokazovania postupom podľa § 441 Občianskeho zákonníka zohľadnil spoluzavinenie žalobcu v rozsahu 15 %, a to za porušenie zákonnej povinnosti vyplývajúcej z § 16 ods. 4 zákona č. 8/2009 Z.z., t.j. že vodič smie v obci jazdiť rýchlosťou najviac 50 km za hodinu, a zároveň za nesprávnu reakciu na vzniknutú situáciu. Pri určení rozsahu spoluzavinenia vychádzal zo všetkých skutkových okolností, za akých došlo k dopravnej nehode, a zároveň aký dopad nesprávna technika jazdy žalobcu (jazda rýchlosťou vyššou ako bola dovolená a nesprávna reakcia na vzniknutú situáciu) mohla mať na následky na zdraví, ktoré žalobca utrpel následkom dopravnej nehody. Súd prvej inštancie s poukazom na závery trestného rozsudku Krajského súdu v Prešove zdôraznil, že vodič V. porušil svojím konaním povinnosť vyplývajúcu z § 21 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, teda pri vchádzaní z miesta mimo cesty s vozidlom nedal prednosť v jazde motocyklu žalobcu prichádzajúceho zľava po ceste, pričom vodičovi V. nič nebránilo, aby v čase začiatku jeho rozjazdu a bezprostredne pred týmto rozjazdom prichádzajúci motocykel videl. Žalobca prekročil dovolenú rýchlosť len o 12 km/h, čo nie je možné považovať za extrémne porušenie povinnosti vodiča a tiež, že toto porušenie neznemožnilo splniť vodičovi V. si povinnosť dať prednosť v jazde motocyklu. Vzhľadom k uvedenému súd prvej inštancie považoval spoluzavinenie žalobcu v rozsahu 15 % za primerané.

1.4. Pokiaľ ide o nárok žalobcu na náhradu škody z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia, celková hodnota sťaženia spoločenského uplatnenia v zmysle záverov znaleckého dokazovania znaleckou organizáciou LEGE ARTIS, s.r.o. predstavovala 64.109,00 eur (39.797 eur + 24.312 eur), pričom bolo potrebné zohľadniť čiastočné plnenie sťaženia spoločenského uplatnenia zo strany žalovanej v sume 8.937,60 eur. Zo žaloby vedenej pôvodne pod sp.zn. 5C/24/2019 bol dôvodný nárok žalobcu na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia v rozsahu 39.797,00 eur (somatické zdravotné ťažkosti 26.918,00 eur + psychické zdravotné ťažkosti 12.879,00 eur), z ktorej sumy žalovaná v priebehu konania dobrovoľne plnila 8.937,60 eur, t.j. zostávala suma 30.859,40 eur a zo žaloby vedenej pôvodne pod sp.zn. 2C/30/2019 bol dôvodný nárok v rozsahu 24.312,00 eur (sexuologické zdravotné ťažkosti). Súd prvej inštancie žalobe čiastočne vyhovel a uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu škody z titulu bolestného sumu 3.623,30 eur. Z celkovej hodnoty bolestného podľa posudku znaleckej organizácie v sume 18.728,00 eur, po 15 % zohľadnení spoluzavinenie (2.809,20 eur), bolestné predstavovalo 15.918,80 eur. Žalovaná zo sumy 15.918,80 eur v priebehu konania už plnila sumu 12.295,50 eur (18.728,00 - 2.809,20 - 12.295,50), a preto jej zostala povinnosť zaplatiť žalobcovi 3.623,30 eur. Náhrada škody z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia ohľadne somatických a psychických zdravotných ťažkostí predstavovala 24.889,85 eur, keďže z celkovej hodnoty sťaženia spoločenského uplatnenia za tieto zdravotné ťažkosti podľa posudku znaleckej organizácie v sume 39.797,00 eur, po 15 % zohľadnení spoluzavinenia v sume 5.969,55 eur, bola žalovaná povinná plniť sumu 33.827,45 eur, pričom z tejto sumy už plnila sumu 8.937,60 eur (39.797,00 - 5.969,55 - 8.937,60), preto bola povinná zaplatiť žalobcovi 24.889,85 eur. Súd prvej inštancie vyhovel žalobe v časti náhrady škody z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia ohľadne sexuologických zdravotných ťažkostí v sume 20.665,20 eur, keďže z celkovej hodnoty sťaženia spoločenského uplatnenia za tieto zdravotné ťažkosti v sume 24.312,00 eur podľa znaleckého posudku vypracovaného znaleckou

organizáciou, po 15 % zohľadnení spoluzavinenia v sume 3.646,80 eur, bola žalovaná povinná plniť sumu 20.665,20 eur (24.312,00 - 3.646,80). Žalobu v prevyšujúcej časti bolestného (2.809,20 eur), sťaženia spoločenského uplatnenia (5.969,55 eur + 3.646,80 eur) s požadovaným úrokom z omeškania zamietol ako nedôvodnú z dôvodu spoluzavinenia.

1.5. K námietke premlčania vznesenej žalovanou vo vzťahu k položkám bodového hodnotenia bolestného, ktoré neboli uplatnené v pôvodnej žalobe a k ich uplatneniu došlo v priebehu konania podaním žalobcu zo dňa 07. októbra 2021 a to v zmysle záverov znaleckého dokazovania vykonaného znaleckou organizáciou LEGE ARTIS, s.r.o. prvoinštančný súd uviedol, že v zmysle ustanovenia § 106 Občianskeho zákonníka sa právo na náhradu škody premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá, t.j. v subjektívnej premlčacej dobe, najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla, pričom to neplatí, ak ide o škodu na zdraví (bolesti a sťaženie spoločenského uplatnenia), t.j. v objektívnej premlčacej dobe. Žalobca podal žalobu na súd dňa 25. júla 2019 a uplatnil si náhradu škody z titulu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia za somatické a psychické zdravotné ťažkosti, ktoré mu vznikli v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou zo dňa 29. augusta 2016. Pri uplatnených nárokoch na náhradu škody vychádzal z lekárskeho posudku o bolestnom M.. I. zo dňa 08. decembra 2018. Teda najskôr dňa 09. decembra 2018 mohla žalobcovi začať plynúť dvojročná subjektívna premlčacia doba, nakoľko dňa 08. decembra 2018 sa dozvedel o výške škody, pričom už skôr z trestného konania mal ako poškodený vedomosť, kto za škodu zodpovedá. Keďže žaloba bola podaná na súd už dňa 25. júla 2019, subjektívna dvojročná premlčacia doba na náhradu škody z titulu bolestného žalobcovi neuplynula. Keďže žalobca v konaní na súde riadne uplatňoval svoje právo na náhradu škody z titulu bolestného, premlčacia doba ohľadne tohto nároku na náhradu škody z titulu bolestného v súvislosti s dopravnou nehodou zo dňa 29. augusta 2016 neuplynula. Pokiaľ v priebehu konania došlo k vypracovaniu znaleckého posudku zo dňa 27. augusta 2021, ktorý bol doručený žalobcovi prostredníctvom právneho zástupcu dňa 28. septembra 2021, pričom podal na súd dňa 07. októbra 2021 návrh na zmenu - rozšírenie žaloby, v konaní si riadne v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka uplatňoval svoje právo na náhradu škody. Vzhľadom k uvedenému prvoinštančný súd vyhodnotil námietku premlčania vznesenú žalovanou ako nedôvodnú.

1.6. Vo vzťahu k úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z jednotlivých súm žalovanej náhrady škody a na základe vykonaného dokazovania dospel súd prvej inštancie k záveru, že žaloba v časti úrokov z omeškania, avšak iba z priznaných súm náhrady škody, ako aj zo sumy plnenej po začatí konania (t.j. zo sumy 21.233,10 eur plnenej žalovanou dňa 26. novembra 2019) je taktiež dôvodná. Nestotožnil s procesnou obranou žalovanej, že k jej omeškaniu s plnením nedošlo s poukazom na § 11 ods. 6, 7, 8 zákona č. 381/2001 Z.z. Konajúci súd nemal dôvod vychádzať z § 11 ods. 8 citovaného zákona, pretože toto sankcionuje nesplnenie povinnosti podľa odseku 6 a nie omeškanie s vyplatením poistného plnenia. V danom prípade, keď si žalobca priamo ako poškodený uplatnil právo na náhradu škody podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. proti poisťovni, nebolo namieste aplikovať ustanovenie § 11 ods. 7 po spojkke alebo, pretože v tomto prípade je nárok uplatnený priamo proti poisťovni. Mal za to, že oznámením o odmietnutí poistného plnenia žalovaná nesplnila podmienku, ktorá ju v zmysle § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z. zbavuje povinnosti platiť úroky z omeškania, nakoľko ide o špeciálnu úpravu platenia úroku z omeškania vo vzťahu k § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Otázka splatnosti poistného plnenia je totiž upravená v § 11 ods. 7 zákona. Pokiaľ poisťovňa nesplní svoj záväzok riadne a včas, t.j. neposkytne poistné plnenie v lehote splatnosti určenej zákonom, dostáva sa do omeškania, čo znamená právo popri poistnom plnení požadovať aj úroky z omeškania, ktorých základ je daný v § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Tvrdenie žalovanej, že povinnosť platiť úroky z omeškania je upravená § 11 ods. 8 zák. č. 381/2001 Z.z. bolo síce namieste, ale toto ustanovenie zákona upravuje výlučne následky nesplnenia povinnosti podľa odseku 6 tohto zákonného ustanovenia, t.j. sankcionuje neskoré prešetrenie a vybavenie poistnej udalosti, avšak nezabavuje poisťovňu povinnosti platiť úroky z omeškania za oneskorené plnenie podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a to i v prípade, ak poisťovňa svoje povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 splnila včas (t. j. skončila prešetrenie poistnej udalosti alebo poskytla poškodenému písomné vysvetlenie o odmietnutí poistného plnenia). V prípade prijatia výkladu žalovanej by prakticky nebolo možné v prípade uplatnenia si poistného plnenia priznať v takomto konaní úrok z

omeškania. Pokiaľ však zmyslom povinného zmluvného poistenia je zabezpečiť poškodenému prevádzkou motorového vozidla nahradenie škody a to v čo najkratšom čase, nie je možné, aby poisťovňa zodpovednosť za svoje nesprávne posúdenie povinnosti poskytnúť poistné plnenie prenášala odkladom splatnosti tejto povinnosti na poškodeného. Podľa názoru prvoinštančného súdu práve poisťovňa musí znášať následky nesprávneho posúdenia svojej povinnosti poskytnúť poistné plnenia. V tejto súvislosti poukázal na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 28. októbra 2021 sp.zn. III. ÚS 215/2020.

1.7. Čo sa týka nároku na zaplatenie zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., žalobca si v konaní uplatňoval zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia o 50 %. Súd prvej inštancie považoval za dôvodnú výšku zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia v rozsahu 15 %. Uviedol, že napriek poškodeniu zdravia žalobcu v súvislosti s dopravnou nehodou zo dňa 29. augusta 2016 sa nestotožnil s výškou požadovaného zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia na jej maximálnej prípustnej hranici. Konštatoval, že zvýšenie náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia o 50 % patrí poškodeným, ktorí sú obmedzení po všetkých stránkach svojho života a sú v plnom rozsahu odkázaní na pomoc tretej osoby. Pri posúdení nároku žalobcu na mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. prihliadol na jednej strane na spôsob života žalobcu pred poškodením zdravia, jeho dosiahnuté vzdelanie, pracovné zaradenie a na strane druhej na rozsah následkov poškodenia zdravia. Žalobca nepreukázal vznik takého zásahu do života, že jeho následky vo všetkých oblastiach ľudského prežívania sú mimoriadne rozsiahle a vážne, t. j. neosvedčil úplné vylúčenie z bežného života, neschopnosť vykonávať ani základné samoobslužné úkony, obmedzenie pohybových schopností na minimum, nepretržitú odkázanosť na pomoc iných, vylúčenie z prežívania citových a rodinných vzťahov, čo by odôvodňovalo priznanie zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia na maximálnej možnej hranici. Žalobca mal v čase dopravnej nehody 36 rokov a v dôsledku následkov dopravnej nehody bol uznaný invalidným s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 75 %. Napriek uvedeným dôsledkom dopravnej nehody je žalobca schopný samostatného pohybu, je samostatný v samoobslužných činnostiach (stravovanie, obliekanie, osobná hygiena), je schopný vykonávať minimálne ľahšie domáce práce, naďalej vykonávať pracovno-podnikateľskú činnosť, je v sociálnom kontakte s najbližším okolím, má zachované rodinné prostredie s možnosťou autonómnej realizácie vzájomných rodinných väzieb, a preto nebola v jeho prípade preukázaná taká strata životných príležitostí po celý zvyšok života, kedy by bol vyradený zo života a jeho predpoklady pre plnenie životných funkcií by boli bezmála, alebo celkom zmarené. Žalobca v dôsledku zdravotných ťažkostí je obmedzený zo športových aktivít, pričom ako vyplynulo z jeho výsluchu ako aj svedkov, tento bol pred dopravnou nehodou športovo veľmi aktívny (plávanie, lyžovanie, bicyklovanie, motocykle, tenis, futbal, hokej), a po dopravnej nehode vykonáva iba plávanie a čiastočne bicyklovanie. Od ostatných športových aktivít musel žalobca upustiť. Vzhľadom na zdravotné ťažkosti žalobcu spôsobené dopravnou nehodou, tieto mali vplyv aj na manželský intímny život. S poukazom na celkovú hodnotu sťaženia spoločenského uplatnenia 64.109 eur (v zmysle záverov znaleckého dokazovania znaleckou organizáciou LEGE ARTIS, s.r.o.) po zohľadnení 15 % spoluzavinenia vo výške 9.616,35 eur, predstavuje 15 % navýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 8.173,89 eur. Prvoinštančný súd preto v tejto časti žalobe žalobcu o zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia čiastočne vyhovel a v prevyšujúcej časti ju zamietol ako nedôvodnú.

1.8. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 a 2, § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Konštatoval, že žalobca sa v predmetnom konaní domáhal pôvodne (sp.zn. 5C/24/2019) zaplatenia náhrady škody z titulu bolestného v sume 19.271,00 eur, z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 59.912,00 eur a ďalej pôvodne (sp.zn. 2C/30/2019) z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 36.468,00 eur, t.j. spolu sumy 115.651,00 eur. Ďalej sa domáhal zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia o 50 %, pričom súd mu priznal zvýšenie v rozsahu 15 % v sume 8.173,89 eur. Žalobca mal vecný úspech v spore v časti o zaplatenie bolestného v sume 3.623,30 eur, sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 45.555,05 eur a zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 8.173,89 eur, t.j. v zmysle § 255 CSP mu patrí nárok na náhradu trov konania v tejto časti. Žalobca mal vecný neúspech v spore v časti o zaplatenie bolestného v sume 2.809,20 eur, sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 5.969,55 eur a v sume 3.646,80 eur, t.j. v zmysle § 255 CSP

patril nárok na náhradu trov konania v tejto časti žalovanej. Z celkového predmetu sporu vo výške 123.824,89 eur mal žalobca vecný úspech v sume 57.352,24 eur, procesný úspech (žalovaná zaviniła zastavenie konania) v sume 21.233,10 eur, t.j. spolu 78.585,34 eur (63,46 %) a vecný neúspech v sume 12.425,55 eur, procesný neúspech v sume 32.814 eur (späťvzatie žaloby bez zavinenia žalovanej), t. j. spolu 45.239,55 eur (36,54 %). V zmysle § 255, § 256 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP súd prvej inštancie priznal úspešnejšiemu žalobcovi voči žalovanej nárok na pomernú náhradu trov konania v rozsahu 26,92 % (63,46 - 36,54 %).

2. Odvolací súd (na základe odvolania oboch strán) v dôvodoch napadnutého (potvrdzujúceho) rozhodnutia uviedol, že v prejednávanej veci nebolo sporné, že žalobca si uplatňoval v konaní náhradu škody z ublíženia na zdraví, ku ktorej došlo dôsledkom dopravnej nehody dňa 29. augusta 2016. Na základe rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa, sp. zn. 10To/6/2019, bol vodič a prevádzkovateľ motorového vozidla (ktorý pri otáčaní vyšiel s vozidlom na miesto ležiace mimo cesty a pri vchádzaní na cestu nedal prednosť v jazde a vošiel do jazdnej dráhy motocykla, ktorý viedol žalobca), uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví. Spornou otázkou aj pred súdom odvolacím zostala výška náhrady škody v dôsledku aplikácie ustanovenia § 441 Občianskeho zákonníka, teda v dôsledku prihladenia na spoluzavinenie poškodeného žalobcu. Odvolací súd v uvedenom smere uviedol, že určenie výšky spoluzavinenia, zníženie náhrady škody sa odvíja od posúdenia miery účasti účastníkov dopravnej nehody na jej vzniku a príčinách. Škoda, ktorú si uplatňoval žalobca bola spôsobená aj jeho zavinením ako poškodeného, preto bolo dôvodné, že súd prvej inštancie aplikoval a vyhodnotil otázku miery spoluzavinenia poškodeného. Vodič motorového vozidla bol v trestnom konaní uznaný vinným, avšak pri posúdení okolností priebehu dopravnej nehody, správne súd prvej inštancie vychádzal zo zistených skutočností uvedených v trestnom spise. V konaní bolo nepochybne preukázané, že aj zo strany poškodeného žalobcu ako motocyklistu došlo k porušeniu ustanovenia § 16 ods. 1 zákona o cestnej premávke, podľa ktorého je vodič povinný rýchlosť jazdy prispôbiť najmä svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla a nákladu, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky a iným okolnostiam, ktoré možno predvídať. Vodič smie jazdiť len primeranou rýchlosťou, aby bol schopný zastaviť vozidlo na vzdialenosť, na ktorú má rozhľad. Znaleckým dokazovaním vykonaným v rámci trestného konania bolo jednoznačne konštatované, že priamou príčinou dopravnej nehody z technického hľadiska bola nesprávna technika jazdy vodiča vozidla VW Sharan, spočívajúca v nedaní prednosti v jazde motocyklistovi pohybujúcemu sa v tom čase po hlavnej ceste, a to vo vzťahu ku skutočnej rýchlosti jazdy motocykla cca 62 km/h, tak aj vo vzťahu k rýchlosti v danom úseku, bez ohľadu na to, či pri vjazde do Bardejova bola dopravným značením dovolená rýchlosť jazdy 60km/h alebo nie (č.l. 472 trestného spisu). Nesprávna technika jazdy poškodeného spočívala v jeho jazde s motocyklom MV Agusta rýchlosťou vyššou, ako bola v danom úseku dovolená, ako aj v jeho z technického hľadiska nesprávnej reakcii na vzniknutú situáciu, na ktorú nereagoval intenzívnym brzdením, ale len vyhýbacím manévrom. Tieto nesprávne prvky v technike jazdy motocyklistu poškodenému znemožnili zabrániť dopravnej nehode. Aj vzhľadom na tieto skutočnosti súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že predmetnú dopravnú nehodu zapríčinil aj samotný motocyklista, ktorý prekročil povolenú rýchlosť, pričom nemožno ponechať bez povšimnutia aj skutočnosť, že v prípade, ak by sa pohyboval, i keď po hlavnej ceste a s právom prednostnej jazdy, správnou technikou jazdy, by k nárazu vôbec nedošlo.

2.1. Podľa odvolacieho súdu tak žalobca, ako aj žalovaná vo svojich odvolaniach len polemizovali so závermi znaleckého posudku, resp. účelovo zdôrazňovali tie okolnosti dopravnej nehody, ktoré spochybňujú mieru spoluzavinenia poškodeného na dopravnej nehode. Podstatné pre ustálenie výšky spoluzavinenia bolo ale to, akou mierou sa ten-ktorý účastník dopravnej nehody na jej vzniku podieľal. Ak bol vodič motorového vozidla uznaný vinným, že porušil právne predpisy a nedal prednosť v jazde, podieľal sa na dopravnej nehode vo väčšom rozsahu ako vodič motocykla, ktorý jazdiac po hlavnej ceste síce prekročil maximálnu povolenú rýchlosť, nie však podstatným spôsobom, zároveň však žalobca nesprávnou technikou jazdy, dopravnej nehode nezabránil. Východiskom ustanovenia § 441 Občianskeho zákonníka je skutočnosť, že škoda nemusí byť iba výsledkom konania škodcu, ale i samotného poškodeného. Preto je potrebné, aby v súlade so všeobecnou prevenčnou povinnosťou v občianskoprávných vzťahoch bola taká skutočnosť zohľadnená a poškodený buď pomerne alebo úplne niesol škodu vzniknutú na vlastnom majetku či zdraví. V občianskom súdnom konaní súd na

spoluzavinenie poškodeného prihliada aj bez návrhu z úradnej povinnosti. Ak v priebehu súdneho konania vyšli najavo také skutkové okolnosti na strane poškodeného, ktoré boli jednou z príčin vzniku škody, nemožno vyvodiť plnú zodpovednosť škodcu. V rozsahu, v akom sa na škodlivom následku podieľali okolnosti na strane poškodeného, nie je daná zodpovednosť škodcu. Preto stále platí, že v sporovom konaní súd aj bez námietky škodcu rozhoduje o prípadnej spoluúčasti poškodeného na vlastnej škode.

2.2. V danom prípade vyššie popísaným konaním poškodeného došlo k protiprávnemu konaniu, ktoré bolo jednou z príčin vzniku dopravnej nehody. V konaní bolo dostatočne preukázané, že príčinou predmetnej dopravnej nehody bol nielen nesprávny otáčací manéver vodiča motorového vozidla, teda, že nedal prednosť v jazde poškodenému žalobcovi, ale aj prekročenie povolenej rýchlosti poškodeným, v spojení s nesprávnou technikou jazdy. Vzhľadom na okolnosti nehodového deja, podmienky, na základe ktorých k vzniku dopravnej nehody došlo dospel aj odvolací súd k tomu, že v priebehu konania vyšli najavo také skutkové okolnosti na strane poškodeného, ktoré boli aj súdom prvej inštancie správne posúdené ako jedna z príčin vzniku škody, preto nemožno vyvodiť plnú zodpovednosť škodcu. Protiprávne konanie poškodeného bolo jednou z príčin škody vyvolanej osobitnou povahou prevádzky osobného motorového vozidla, preto poškodený znáša škodu len pomerne a určenie podielu v rozsahu 15 % pripadajúcich na poškodeného, považoval taktiež odvolací súd za primerané okolnostiam dopravnej nehody. Uvedené skutkové a právne závery potvrdzovali všetky ďalšie súdom prvej inštancie vykonané dôkazy jednotlivo ako aj vo vzájomnej súvislosti.

2.3. Odvolací súd ďalej pokračoval, že žalobca mal v čase dopravnej nehody 36 rokov a v dôsledku následkov dopravnej nehody bol uznaný invalidným s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 75 %. Žalobca je napriek tomu schopný samostatného pohybu, je samostatný v samoobslužných činnostiach (stravovanie, obliekanie, osobná hygiena), je schopný vykonávať minimálne ľahšie domáce práce, naďalej vykonávať pracovno-podnikateľskú činnosť, je v sociálnom kontakte s najbližším okolím, má zachované rodinné prostredie s možnosťou autonómnej realizácie vzájomných rodinných väzieb. Preto súd prvej inštancie správne konštatoval, že v tomto prípade nebola preukázaná taká strata životných príležitostí po celý zvyšok jeho života, v ktorých je takmer vyradený zo života a kedy jeho predpoklady pre plnenie životných funkcií by boli bežné, alebo celkom zmarené. S poukazom na ustanovenie § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. v zmysle ktorého v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 % sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi uvedenými v odôvodnení rozhodnutia prvoinštančného súdu o zvýšení náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia o 15 %, keď aj podľa jeho názoru boli na strane žalobcu dané dôvody hodné osobitného zreteľa odôvodňujúce tento rozsah. Žalobca bol uznaný za invalidného s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 75 %. Vykonaným dokazovaním pred súdom prvej inštancie bolo zistené, že poškodenie zdravia žalobcu vo veku 36 rokov škodovou udalosťou, ktoré mu bolo spôsobené pri dopravnej nehode, malo nepriaznivé následky a zasiahlo do jeho jednotlivých oblastí života. Citované ustanovenie prenecháva súdu, aby v každom jednotlivom prípade sám vymedzil hypotézu právnej normy zo širokého, vopred neobmedzeného okruhu okolností, a aby sám podľa svojho uváženia posúdil, či ide o „prípadoch hodných osobitného zreteľa“ a v prípade kladného záveru rozhodol tiež o tom, aké zvýšenie tejto náhrady je v posudzovanom prípade primerané. Úvaha súdu v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. nie je celkom voľná, lebo právny predpis ju usmerňuje tým, že rámcovo stanovuje predpoklady pre vznik nároku na základnú výmeru odškodnenia a tiež hľadiská, ktoré treba mať na zreteli. Pokiaľ zákon stanovuje rozpätie prípustného zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia až o 50 %, je nepochybné, že rozsah zvýšenia tejto náhrady musí byť diferencovaný. Diferenciácia rozsahu zvýšenia tejto náhrady musí vystihovať individuálne okolnosti každého prípadu. V reálnom živote sa vyskytujúce rozdiely v osobnosti človeka, v jeho individuálnych potrebách, životnom zameraní, v miere jeho angažovanosti v najrozmanitejších sférach života, ako aj odlišnosti v miere závažnosti poškodenia zdravia a intenzita obmedzenia poškodeného sa nevyhnutne musí prejavovať aj v diferencovanom prístupe k zvýšeniu tejto náhrady. Pri rozhodovaní o zvýšení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia súd zohľadňuje jednak tie stránky, ktoré sú spoločné pre život všetkých ľudí (možnosť vykonávať bežné životné úkony, postarať sa o svoju hygienu, stravovanie, obliekať sa, žiť prípadne rodinným životom,

realizovať sa v partnerskom vzťahu, mať deti), jednak tie stránky, ktoré sú osobitné u každého jednotlivca zvlášť vzhľadom na jeho spoločenské dovtedajšie pôsobenie (stupeň jeho angažovanosti v najrozmanitejších sférach spoločenského života, za ktoré už doterajšia súdna prax považuje napríklad oblasť kultúry, športu, umenia, politiky, vedy). Jednotiacim hľadiskom pri určovaní adekvátneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je, aby obe tieto stránky boli zohľadnené tak, že ich vzájomná jednota vyjadrí primeranosť priznanej náhrady vo vzťahu k povahe následkov poškodenia zdravia. Zohľadnenie veku poškodeného predpokladá ustanovenie § 10 ods. 4 veta prvá zákona č. 437/2004 Z.z. To isté hľadisko treba mať bezpochyby na zreteli tiež pri úvahe o opodstatnenosti aplikácie § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. Invalidita, ako hľadisko priamo v tomto ustanovení uvádzané, skutočne nevyjadruje stupeň angažovania sa poškodeného v spoločnosti pred poškodením jeho zdravia. To však ešte samo o sebe neznamená, že aj ďalšie hľadiská musia byť tiež bez vzťahu k tomu, aké bolo predchádzajúce uplatnenie poškodeného v spoločenskej sfére. Zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. sa teda neobmedzuje len na prípady vysokej úrovne predchádzajúceho uplatnenia poškodeného v spoločnosti (v kultúrnej, umeleckej, športovej a podobnej sfére života), ale je opodstatnené aj v prípadoch ďalších, v ktorých to odôvodňujú individuálne okolnosti zistené vykonaným dokazovaním. V praxi všeobecných súdov ide o okolnosti najrozmanitejšej povahy, ktoré môžu, avšak nemusia odzrkadľovať mieru spoločenského angažovania sa poškodeného pred škodovou udalosťou. Súd musí dbať o to, aby priznaná výška tejto náhrady bola založená na objektívnych a rozumných dôvodoch a aby medzi výškou priznanej náhrady a spôsobenou škodou existoval vzťah primeranosti. Za spravodlivé rozhodnutie o nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia treba považovať také rozhodnutie, ktoré rešpektuje princíp proporcionality. Tento princíp vyžaduje, aby existoval vzťah primeranosti medzi priznanou výškou náhrady a spôsobenou ujmom (porovnaj sp. zn. 3Cdo/464/2015). Súd prvej inštancie v danej veci prihliadol pri posudzovaní nároku žalobcu o zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia správne na jeho invaliditu, vek v čase dopravnej nehody, ako aj spôsob vedenia jeho života pred dopravnou nehodou. Odvolací súd mal za to, že pri rozhodovaní o zvýšení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia súd prvej inštancie zohľadnil tak stránky, ktoré sú spoločné pre život všetkých ľudí (žalobca môže vykonávať bežné životné úkony, podniká), ako aj stránky, ktoré sú osobitné u každého jednotlivca zvlášť. V danej veci bolo preukázané, že žalobca sa čiastočne opäť venuje športovým aktivitám, je spoločensky aktívny, aj keď v obmedzenom rozsahu, t. j. bol na dovolenke s rodinou v Španielsku, stretáva sa s kamarátmi a známymi, prevádzkuje kaviareň. Z uvedených dôvodov u neho neboli naplnené podmienky pre priznanie zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia až v hornej hranici stanoveného limitu (50 %). Odvolací súd preto považuje záver súdu prvej inštancie o priznaní 15 % navýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia za dostatočné.

2.4. K žalovanej vznesenej námietke premlčania nároku na bolestné, odvolací súd uviedol, že sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie o včasnom uplatnení nároku so zreteľom na to, že v prípade škôd na zdraví treba uvažovať len so subjektívnou lehotou týkajúcou sa uplatnenia nárokov, pričom táto lehota vyplýva z ustanovenia § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý správne citoval v napadnutom rozsudku aj súd prvej inštancie. Za ustálenie zdravotného stavu žalobcu bol posudzujúcim lekárom považovaný dátum operačného výkonu (okrem iných) hospitalizácia v FNsP v Prešove od 16. do 18. októbra 2019 (spongioplastika osteotómie). Pokiaľ v písomnom podaní zo dňa 07. októbra 2021 žalobca uviedol na základe znaleckého posudku nárok na výšku bolestného, na základe tohto znaleckého dokazovania, súd prvej inštancie potom správne pripustil zmenu žaloby, pričom žaloba o náhradu bolestného bola žalobcom podaná v lehote dvoch rokov uvedenej v § 106 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, pričom objektívna lehota pre uplatnenie nárokov pri škodách na zdraví neplatí.

2.5. Predmetom odvolacieho konania zostali aj úroky z omeškania z náhrady škody, na ktoré mal žalobca nárok v súvislosti s nesplnením si povinnosti žalovanej v zmysle § 11 ods. 6 a 7 zákona č. 381/2001 Z.z., teda nedodržania trojmesačnej lehoty určenej na prešetrenie poistnej udalosti a 15-dňovej lehoty určenej na poskytnutie poistného plnenia. Žalovaná v odvolacom konaní namietal samotnú možnosť súdu priznať úroky z omeškania. Odvolací súd ale viazaný právnym názorom nadriadených súdnych inšancií uviedol, že otázka splatnosti poistného plnenia je upravená v § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z. Pokiaľ poisťovňa nesplní svoj záväzok riadne a včas, t. j. neposkytne poistné plnenie v

celom jeho rozsahu v lehote splatnosti určenej zákonom, alebo odmietne poskytnúť poistné plnenie, dostáva sa do omeškania, čo znamená právo poškodeného popri poistnom plnení požadovať aj úroky z omeškania, ktorých základ je daný v § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z. upravuje výlučne následky nesplnenia povinnosti podľa § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z. z., t. j. sankcionuje neskoré prešetrenie a vybavenie poistnej udalosti, avšak nezbavuje poisťovňu povinnosti platiť úroky z omeškania za oneskorené plnenie podľa § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z. v spojení s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Výklad, v rámci ktorého by nebolo možné poškodenému priznať v prebiehajúcom sporovom konaní úroky z omeškania, by nezodpovedal zmyslu a účelu ustanovení zákona č. 381/2001 Z. z. Zmyslom povinného zmluvného poistenia je zabezpečiť poškodenému nahradenie škody, a to v čo najkratšom čase. Nezodpovedá preto spravodlivému usporiadaniu vzťahov, aby poisťovňa zodpovednosť za svoje nesprávne posúdenie povinnosti poskytnúť poistné plnenie prenášala na poškodeného. Práve naopak poisťovňa musí znášať následky nesprávneho posúdenia svojej povinnosti, vrátane povinnosti znášať stav, kedy sa v prípade odmietnutia plniť dostane do omeškania. V prospech tohto výkladu vo veci konajúcich súdov svedčí napokon aj dôvodová správa k zákonu č. 381/2001 Z.z., a to či už k jeho pôvodnému zneniu, alebo aj k jeho novelizácii zákonom č. 430/2003 Z.z. (ktorým bola do tohto zákona zavedená právna úprava povinnosti poisťovateľa platiť úroky z omeškania) ako aj čl. 4 odsek 6 smernice č. 2000/26/ES (štvrtá smernica), ktorá jednoznačne stanovuje povinnosť poisťovateľovi do troch mesiacov poskytnúť poškodenému poistné plnenie, ak boli rozsah povinnosti poisťovateľa plniť a nároky na náhradu škody preukázané alebo poškodeného písomne informovať o dôvodoch pre ktoré odmietol alebo znížil poistné plnenie, alebo dôvodov pre ktoré v ustanovenej lehote nebolo možné preukázať rozsah povinnosti poisťovateľa plniť. Keďže úroky z omeškania neboli dohodnuté, prislúchajú žalobcovi úroky zákonné, v súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z. Správne preto súd prvej inštancie rozhodol, ak žalobcovi priznal aj ním uplatnený úrok z omeškania.

2.6. Výrok o trovách konania odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V uvedenom smere uviedol, že v konaní mal žalobca úspech, pričom výška priznanej náhrady závisela od znaleckého posudku a od úvahy súdu. U takéhoto nároku sa strana sporu považuje za plne úspešnú vtedy, ak je úspešná čo do základu nároku. Nie je totiž možné zaťažiť žalujúcu stranu procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku sporu. Žalobca bol, čo sa týka základu nároku, plne úspešný ohľadom trov prvoinštančného konania, a preto má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy (nie zo sumy žalovanej). Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu „úspech vo veci“ (§ 255 CSP), keďže úspech, ako bolo uvedené, sa skúma čo do právneho základu a nie čo do výšky priznaného nároku. Preto odvolací súd o trovách prvoinštančného konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal voči žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 2 CSP, keď rovnako ako v prípade trov prvoinštančného konania, vychádzal výlučne z prisúdenej sumy, a to cez interpretáciu pojmu „úspech vo veci“.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“), ktorého prípustnosť odôvodňovali ustanoveniami § 420 písm. f) CSP. Navrhol napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zmeniť a žalobe v uplatnenom rozsahu vyhovieť.

3.1. V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP dovolateľ namietal, že odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia vysporiadal s konkrétnymi odvolacími námietkami žalobcu a jeho myšlienkovými konštrukciami len stručným konštatovaním, že „žalobca so žalovanou v ich odvolaniach len polemizujú so závermi znaleckého posudku resp. účelovo zdôrazňujú tie okolnosti dopravnej nehody, ktoré spochybňujú mieru spoluzavinenia poškodeného na dopravnej nehode“. Žalobca však v odvolaní namietal záver o porušení svojej povinnosti dodržať maximálne povolenú rýchlosť v danom mieste konkrétnymi skutočnosťami a námietkami. V konaní jednoznačne preukázal potvrdením vydaným OR PZ v Bardejove zo dňa 01. júna 2007, že v mieste dopravnej nehody na ceste II/545 Bardejov, časť Bardejovská Zábava, bola v tom čase dopravným značením č. B31a stanovená najvyššia dovolená rýchlosť 60 km/hod. Toto dopravné značenie nebolo zrušené pred miestom dopravnej nehody žiadnou

križovatkou. V tomto smere je chybný záver znaleckého posudku vyhotoveného Ústavom súdneho inžinierstva v Žiline v trestnom konaní, podľa ktorého sa bezprostredne za vjazdom do Bardejova smerom od Prešova mala nachádzať križovatka cesty II/545 a účelovej komunikácie, ktorá slúži k napojeniu rodinných domov na cestu II/545, o žiadnu križovatku sa ale nejednalo. Vodič motorového vozidla totiž vstupoval na cestu z miesta mimo cesty a preto sa na neho vzťahovala povinnosť podľa § 21 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke podľa ktorého je pri vchádzaní na cestu z miesta mimo cesty vodič povinný dať prednosť v jazde vozidlu idúcemu po ceste. Nemožno každý vjazd od rodinného domu či od iného objektu na cestu považovať za križovatku, nakoľko by to bolo v rozpore so systematickým výkladom ustanovení zákona o cestnej premávke. Aplikácia ustanovenia § 5 ods. 13 Vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 9/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu 29. augusta 2015 by sa stala absurdnou, nakoľko by každý vjazd k rodinnému domu či inému miestu mimo cesty rušil obmedzenie alebo príkaz vyplývajúci z príslušnej zvislej dopravnej značky. Odvolací súd sa k posúdeniu dôkazu predloženému zo strany žalobcu nevyjadril, nevyhodnotil ho ani neurobil právny záver, že v konečnom dôsledku bola v mieste dopravnej nehody platná maximálna dovolená rýchlosť 50 km/hod. alebo 60 km/hod. Uvedená otázka má podľa myšlienkovkej konštrukcie žalobcu podstatný vplyv na mieru spoluviny žalobcu. Aj keď súdy nižších inštancií poukázali ešte aj na nesprávnu reakciu žalobcu na kolíznú situáciu, keď nebrzdil s maximálnym brzdným účinkom, ale sa len vyhýbal motorovému vozidlu, táto skutočnosť má k eventuálnemu prekročeniu rýchlosti zo strany žalobcu podružný význam. Žalobca totiž v danom momente nemohol ani predvídať reakciu vodiča motorového vozidla a nemohol preto ani vedieť, aká jeho reakcia by v konečnom dôsledku mohla viesť k zabráneniu dopravnej nehody. Za týchto okolností by bolo možno uznať spoluvinu na strane žalobcu jedine z dôvodu prekročenia maximálne dovolenej rýchlosti, čo je v danom prípade vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti pochybné. Žalobca tak v odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu nedostal odpoveď na to, ako súd vyhodnotil listinný doklad vyhotovený OR PZ Bardejov o výške maximálne povolenej rýchlosti v mieste dopravnej nehody, ako aj podľa žalobcu chybný záver Ústavu súdneho inžinierstva v Žiline, podľa ktorého bola predmetná dopravná značka upravujúca maximálne dovolenú rýchlosť na 60 km/hod. zrušená pred miestom dopravnej nehody. Posúdenie týchto skutočností malo pritom vzhľadom na vyššie uvedenú argumentáciu podstatný vplyv na posúdenie miery spoluviny žalobcu ako aj na čo, či v danom prípade možno ustanovenie § 441 Občianskeho zákonníka vôbec aplikovať.

4. Žalovaná v podanom vyjadrení k dovolaniu v prvom rade uviedla, že žalobca podľa jej názoru svoje dovolacie dôvody nevymedzil dostatočne jasne. Pokiaľ ale dovolateľ namietal nesprávne skutkové závery súdov nižších inštancií resp. závery vyplývajúce z vykonaného dokazovania a tiež aj nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia žalovaná naopak označila rozhodnutia súdov nižších inštancií (vo všetkých aspektoch) za vecne správne. Vyslovila presvedčenie, že zodpovednosť žalobcu za jemu vzniknutú škodu vzhľadom na konkrétne okolnosti tohto prípadu presahuje mieru 15%. Súdy nižších inštancií prišli k správnym skutkovým záverom, ak konštatovali, že v mieste dopravnej nehody bola najvyššia povolená rýchlosť 50 km/h a že zo strany žalobcu došlo k nesprávnej technike jazdy, keď na vzniknutú situáciu nereagoval intenzívnym brzdením, ale len vyhýbacím manévrom. Bez ohľadu na správnosť, či nesprávnosť týchto skutkových záverov, je však rozhodné, že skutočnosť, že žalobca sa nestotožňuje so skutkovými závermi súdov nižších inštancií a názormi v nich vyjadrenými, neznamena to však, že by týmto bola založená vada zmatečnosti podľa § 420 písm. f) CSP. Žalovaná mala taktiež za to, že súdy dostatočným spôsobom odôvodnili svoje rozhodnutie a dali odpoveď na každú podstatnú otázku. Najvyšší súd Slovenskej republiky žiadala, aby podané dovolanie odmietol resp. zamietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je nielen prípustné, ale aj dôvodné.

6. Právo na prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútne. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a tejto jeho mimoriadnej povahe zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, prísne regulovanej

Civilným sporovým poriadkom. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa, pričom prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

7. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

8. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním.

9. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

11. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

12. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

13. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

14. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva strany sporu a nesprávny procesný postup súdu reprezentujúci takýto zásah znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

15. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. V zmysle uvedeného ustanovenia treba za nesprávny procesný postup považovať postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnoprávnemu rámcu, a tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

16. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019).

17. Súčasťou obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

18. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3 Cdo 41/2017, 3 Cdo 214/2017, 8 Cdo 5/2017, 8 Cdo 73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do jeho práva na spravodlivý proces.

19. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom v zmysle § 420 písm. f) CSP dovolateľ namietal, nepresvedčivé odôvodnenie napadnutého rozhodnutia (bližšie viď bod 3.1. tohto rozhodnutia). Osobitne vytkol odvolaciu súdu, že nereagoval na podľa neho zásadnú odvolaciu námietku a síce, že je chybný záver znaleckého posudku vyhotoveného Ústavom súdneho inžinierstva v Žiline v trestnom konaní, podľa ktorého v mieste nehody bola maximálne povolená rýchlosť 50 km/hod, argumentujúc poukazom na potvrdenie vydané OR PZ v Bardejove zo dňa 01. júna 2007.

20. Z obsahu spisového materiálu dovolací súd zistil, že žalobca celkom jednoznačne obsahom svojich odvolacích námietok okrem iného učinil aj tvrdenie o nesprávnych skutkových záveroch prvoinštančného súdu týkajúcich sa maximálne povolenej rýchlosti motocykla žalobcu v čase dopravnej nehody. K predmetným skutočnostiam sa súd prvej inštancie vyjadril v bodoch 21 a 22 svojho rozsudku, a to opísaním zistení, ktoré vyplývajú z potvrdenia vydaného OR PZ v Bardejove zo dňa 01. júna 2007 a zo znaleckého posudku č. 175/2018 vypracovaného Ústavom súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline zo dňa 21. augusta 2018, ktorý okrem iného uzatvára, že s poukazom na zistené skutočnosti „...technika jazdy vodičov a technická príčina predmetnej dopravnej nehody bude v ďalšom posúdená a vyhodnotená na základe predpokladu, že v úseku od 1. križovatky cesty 11/545 po vjazde do Bardejova bola dovoľená rýchlosť jazdy 50 km/h...“. Vychádzajúc z uvedeného a preto, lebo žalobca viedol motocykel v čase dopravnej nehody preukázateľne rýchlosťou 62 km/hod sa súd prvej inštancie v súvislosti s posúdením uplatneného nároku zaoberal aj možným spoluzavinením žalobcu. Vzhľadom na závery znaleckého posudku sa priklonil k záveru o dovolenej rýchlosti 50 km/h. Konštatoval, že súd v civilnom sporovom konaní je viazaný len výrokom rozsudku, nie jeho odôvodnením (R 22/1979), pričom vo výrokovej časti trestného rozsudku skutková otázka dovolenej rýchlosti na mieste a v čase dopravnej nehody nebola konštatovaná. Aj keď z technického hľadiska nebolo možné na základe podkladov v spisovom materiáli ustáliť, aká bola v čase dopravnej nehody dopravným značením dovoľená rýchlosť jazdy po vjazde do mesta Bardejov, znaleckým posúdením bola ustálená dovoľená

rýchlosť 50 km/h (bližšie viď bod 80. rozsudku súdu prvej inštancie). Zároveň prvoinstančný súd pri rozhodovaní o spoluzavinení žalobcu zohľadnil aj ďalší záver znaleckého dokazovania a síce, že technickou príčinou dopravnej nehody bola nielen nesprávna technika jazdy vodiča motorového vozidla (škodcu), ale aj nesprávna technika jazdy žalobcu (okrem jazdy rýchlosťou vyššou ako bola v danom úseku dovolená) spočívajúca v nesprávnej reakcii na vzniknutú situáciu, na ktorú nereagoval intenzívnym brzdením, ale len vyhýbacím manévrom, pričom nesprávna technika jazdy mu znemožnila zabrániť dopravnej nehode (bod 81 rozsudku súdu prvej inštancie). Jazda rýchlosťou vyššou ako bola dovolená a nesprávna reakcia na vzniknutú situáciu boli tie skutočnosti, ktoré súd prvej inštancie viedli k záveru o spoluzavinení žalobcu v rozsahu 15 %, ktoré vzhľadom k okolnostiam prípadu považoval za primerané.

21. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu nie je podľa dovolacieho súdu dostatočne zrejmé ako sa so špecifickou a podstatnou námietkou žalobcu týkajúcou sa maximálnej povolenej rýchlosti na mieste a v čase nehody vysporiadal odvolací súd. Tento v bode 26 svojho rozsudku len zopakoval, že „...zo strany poškodeného žalobcu ako motocyklistu došlo k porušeniu ust. § 16 ods. 1 zákona o cestnej premávke, podľa ktorého je vodič povinný rýchlosť jazdy prispôbiť najmä svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla a nákladu, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky a iným okolnostiam, ktoré možno predvídať. Vodič smie jazdiť len primeranou rýchlosťou, aby bol schopný zastaviť vozidlo na vzdialenosť, na ktorú má rozhľad. Nesprávna technika jazdy poškodeného spočívala v jeho jazde s motocyklom MV Agusta rýchlosťou vyššou, ako bola v danom úseku dovolená, ako aj v jeho z technického hľadiska nesprávnej reakcii na vzniknutú situáciu, na ktorú nereagoval intenzívnym brzdením, ale len vyhýbacím manévrom. Tieto nesprávne prvky v technike jazdy motocyklistu poškodenému znemožnili zabrániť dopravnej nehode. Aj vzhľadom na tieto závery súd prvej inštancie jednoznačne a správne dospel k tomu, že predmetnú dopravnú nehodu zapríčinil aj samotný motocyklista, ktorý prekročil povolenú rýchlosť, pričom nemožno ponechať bez povšimnutia aj skutočnosť, že v prípade, ak by poškodený motocyklista sa pohyboval, i keď po hlavnej ceste a s právom prednostnej jazdy správnou technikou jazdy, by k nárazu vôbec nedošlo“. Z takéhoto odôvodnenia (resp. reakcie na vznesené odvolacie námietky) nie je ani podľa dovolacieho súdu zrejmé, prečo vyhodnotenie rozporov v predložených dôkazoch (potvrdenie vydané OR PZ v Bardejove zo dňa 01. júna 2007 a zo znaleckého posudku č. 175/2018 vypracovaného Ústavom súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline zo dňa 21. augusta 2018) súdom prvej inštancie možno považovať aj podľa odvolacieho súdu za správne. Nič na tom nemôže zmeniť ani následné (v bode 27) všeobecné hodnotenie odvolacích argumentov oboch „odvolávajúcich sa strán“ ako polemiky so závermi znaleckého posudku. Podľa názoru dovolacieho súdu námietka žalobcu, že „viedol motocykel dovolenou rýchlosťou resp. že ju prekročil len minimálne“ podporená predloženým potvrdením, si vyžadovala zo strany odvolacieho súdu presvedčivú odpoveď, a to aj preto, lebo súdy nižších inštancií založili svoje závery o spoluzavinení žalobcu na dvoch skutočnostiach a) prekročení povolenej rýchlosti a zároveň b) nesprávnej technike jazdy. Z uvedeného vyplýva, že konštatované spoluzavinenie žalobcu v rozsahu 15% nespôsobila žiadna z uvedených skutočností sama o sebe.

22. Vzhľadom na uvedené dovolací súd uzatvára, že dovolanie žalobcu bolo nielen procesne prípustné (§ 420 písm. f) CSP), ale tiež dôvodné (§ 431 CSP), lebo v ňom bolo opodstatnene namietané, že súd (odvolací) nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Vzhľadom na takto zistenú vadu zmätočnosti sa už dovolací súd nemal možnosť zaoberať ďalšími dovolacími námietkami smerujúcimi k nesprávnemu právnomu posúdeniu. Najvyšší súd postupoval v súlade s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu, ktorá sa ustálila na názore, že v prípade dôvodne namietanej vady zmätočnosti ide o procesnú nesprávnosť, pri ktorej je predčasné podrobiť napadnuté rozhodnutie meritórnemu dovolaciemu prieskumu (1 Cdo 166/2017, 2 Cdo 88/2017, 3 Cdo 146/2018, 4 Cdo 191/2018, 5 Cdo 29/2016, 8 Cdo 70/2017). Z dôvodu, že konanie bolo zaťažené vadou podľa § 420 písm. f) CSP, pre ktorú bolo potrebné rozhodnutie súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu zrušiť, dovolací súd sa v ďalšom už nezaoberal žalobcom namietanou prípustnosťou dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

23. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutom rozsahu a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

24. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

25. Vzhľadom na zrušenie rozhodnutia odvolacieho súdu (vo veci samej a výroku o nároku na náhradu trov odvolacieho konania) bolo potrebné zrušiť aj naň nadväzujúce uznesenia Okresného súdu Bardejov zo 17. októbra 2023 č. k. 5C/24/2019-606 (uznesenie o výške náhrady trov, vydané vyšším súdnym úradníkom) a uznesenie Okresného súdu Bardejov z 28. októbra 2024 č. k. 5C/24/2019-632 (rozhodnutie sudcu o sťažnosti proti uzneseniu o výške náhrady trov), keďže išlo o rozhodnutia závislé od rozhodnutia vo veci samej (§ 439 písm. a) CSP). Závislým výrokom pritom môže byť nielen dovolaním nedotknutý výrok, tvoriaci súčasť napadnutého rozhodnutia, ale aj výrok, ktorý je obsahom iného, samostatného rozhodnutia v danej veci (R 73/2004).

26. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.